

Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

1. Onderwerp

Controleverordening Eijsden-Margraten 2015 en Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Eijsden-Margraten 2015 inclusief het bijbehorende onderzoeksplan doelmatigheid en doeltreffendheid 2016

2. Beslispunt(en)

Het vaststellen van:

1. De Controleverordening Eijsden-Margraten 2015 (artikel 213 Gemeentewet)
2. De Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Eijsden-Margraten 2015 (artikel 213a Gemeentewet) inclusief bijbehorende onderzoeksplan
3. Het onderzoeksplan doelmatigheid en doeltreffendheid 2016.

3. Aanleiding / motivering

De Controleverordening Eijsden-Margraten 2011 en de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Eijsden-Margraten 2011 dienen beide geactualiseerd te worden.

Controleverordening Eijsden-Margraten 2015 (artikel 213 Gemeentewet)

Op basis van artikel 213 van de Gemeentewet stelt de raad bij verordening de regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. De Controleverordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. In deze verordening worden onder andere de volgende zaken geregeld:

- Opmachtverlening aan de door de Raad te benoemen accountant
- Informatieverstrekking door het college aan de accountant
- Inrichting van de accountantscontrole
- Rapportering van de accountant aan college en raad
- Onderleg tussen raad en accountant

Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2015 (artikel 213a gemeentewet)

Artikel 213a van de Gemeentewet verplicht tot het periodiek onderzoek verrichten naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur. Het college dient periodiek te toetsen of bij de uitvoering van het gemeentelijk beleid wordt voldaan aan de eisen van doelmatig en doeltreffend bestuur. Ook dient periodiek onderzocht te worden of de inrichting van de gemeentelijke organisatie en het middelenbeheer aan de gestelde eisen voldoet.

Artikel 4 van de verordening 213a geeft aan dat er jaarlijks een onderzoeksplan dient te worden opgesteld. Dit onderzoeksplan is bijgevoegd. Voorgesteld wordt om in 2016 het onderwerp "projectenboek" te onderzoeken. De belangrijkste onderzoeksvraag hierbij is: voldoet het projectenboek als instrument aan de eisen die gesteld worden aan een (administratieve) organisatie die "in control" is? Het instrument 'projectenboek' wordt onderzocht of dit voldoet om de doelmatigheid en doeltreffendheid te onderzoeken, niet of de gelden van de daarin genoemde projecten doelmatig en doeltreffend zijn aangewend.

4. Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit

De kaders voor het opstellen van deze verordeningen staan beschreven in artikel 213 en artikel 213a van de Gemeentewet.

5. Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording

De aangeboden documenten zijn voor intern gebruik in het kader van de bedrijfsvoering. Burgerparticipatie is derhalve niet van toepassing.

6. Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost

Niet van toepassing.

7. Planning, uitvoering en evaluatie

Het thematisch onderzoek naar het onderwerp projectenboek zal worden uitgevoerd in de tweede helft van 2016. Wij zullen u aan het einde van 2016 in kennis stellen van de resultaten van dit onderzoek.

8. Communicatie

De Rekenkamercommissie dient op de hoogte te worden gesteld van de 213a onderzoeken die verricht zullen worden. Ook zullen wij de rekenkamercommissie een afschrift van de onderzoeksresultaten doen toekomen.

Het college van Eijsden-Margraten,
De secretaris, De voorzitter,

Mathea Severeijns

Dieudonné Akkermans

RAADSBESLUIT

De Raad van de gemeente Eijsden-Margraten;
gelezen het voorstel van Burgemeester en Wethouders;
gelet op het advies van de raadscommissie Algemene Zaken, Middelen en Milieu;

Besluit :

Vast te stellen:

1. De Controleverordening Eijsden-Margraten 2015 (artikel 213 Gemeentewet) zoals aangegeven in bijlage 1
2. De Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Eijsden-Margraten 2015 (artikel 213a Gemeentewet) zoals aangegeven in bijlage 2
3. Het Onderzoeksplan doelmatigheid en doeltreffendheid 2016 zoals weergegeven in bijlage 3

Aldus besloten in de openbare vergadering van 29 september 2015.

De griffier,

De voorzitter,

Mr. Marc Verbeet

Dieudonné Akkermans

Controleverordening artikel 213 Gemeentewet

De Controleverordening gemeente Eijsden-Margraten 2015

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. Accountant

Een door de raad benoemde:

- Registeraccountant of
- Accountant-administratieconsulent met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in derde lid van artikel 36, Wet op de Accountant-Administratieconsulenten of
- Organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken, belast met de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening.

b. Accountantscontrole

De controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant van:

- Het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen
- Het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties
- Het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels als bedoeld in artikel 186 Gemeentewet
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouw en rechtmatige verantwoording mogelijk maken; Waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld, op grond van het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet, in acht worden genomen.

c. Rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole

Het overeenstemmen van het tot stand komen van de financiële beheersmaatregelen en de vastlegging daarvan met de relevante wet- en regelgeving zoals bedoeld in het besluit accountantscontrole decentrale overheden.

d. Deelverantwoording

Een in opdracht van de raad ten behoeve van de verslaglegging opgestelde verantwoording van een afzonderlijke organisatie-eenheid binnen de gemeentelijke organisatie, welke verantwoording onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

1. De accountantscontrole wordt opgedragen aan een door de raad te benoemen accountant. De benoeming van de accountant geschiedt voor een periode van 4 boekjaren.
2. Het college bereidt in overleg met de Raad de aanbesteding van de accountantscontrole voor.
3. De raad stelt voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast. In het programma van eisen worden voor de jaarlijkse accountantscontrole opgenomen:
 - a. Toe te passen goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties) bij de controle op de jaarrekening;
 - b. De apart te controleren deelverantwoordingen en de daarbij toe te passen omvangsbases en goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties);
 - c. De inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen;
 - d. De eventueel aanvullend uit te voeren tussentijdse controles;
 - e. De frequentie en inrichtingseisen van de aanvullende tussentijdse rapportering; en voor ieder afzonderlijk te controleren begrotingsjaar
 - f. De posten van de jaarrekening en deelverantwoordingen met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden

- g. De gemeentelijke producten en/of organisatieonderdelen met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden
4. In afwijking van het gestelde in lid 3, letters f en g kan de raad in het programma van eisen opnemen, dat de raad jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant vaststelt de posten van de jaarrekening, de posten van de deelverantwoordingen, de gemeentelijke producten en de gemeentelijke organisatieonderdelen, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringstoleranties hij daarbij dient te hanteren.
5. In geval van Europese aanbesteding van de accountantscontrole stelt de raad voor de selectie van de accountant de selectiecriteria vast en per selectiedatum de bijbehorende weging vast.

Artikel 3. Informatieverstrekking door college

1. Het college is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende interne en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor de controle.
2. Het college draagt er zorg voor dat alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende verordeningen, nota's, collegebesluiten, deelverantwoordingen, administraties, plannen, overeenkomsten, berekeningen e.d. voor de accountant ter inzage liggen en goed toegankelijk zijn.
3. Bij de jaarrekening bevestigt het college schriftelijk aan de accountant, dat alle hem bekende informatieve van belang voor de oordeelsvorming van de accountant is verstrekt.
4. Het college overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen aan de raad.
5. Alle informatie die na afgifte van de accountantsverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in de raad beschikbaar komt en die van invloed is op het beeld dat de jaarrekening geeft, wordt terstond door het college aan de raad en de accountant gemeld.

Artikel 4. Inrichting accountantscontrole

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.
2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De accountant kan de controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren.
3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-) overleg plaats tussen een afvaardiging van de raad en de behandelende ambtenaren.

Artikel 5. Toegang tot informatie

1. De accountant is bevoegd tot het opnemen van alle kassen, waardepapieren en voorraden en het inzien van alle boeken, notulen, brieven, computerbestanden en overige bescheiden, waarvan hij inzage voor de accountantscontrole nodig oordeelt. Het college draagt er zorg voor dat de accountant voor de uitvoering van de controlewerkzaamheden een onbelemmerde toegang heeft tot alle kantoren, magazijnen, werkplaatsen, terreinen en informatiedragers van de gemeente.
2. De accountant is bevoegd van alle ambtenaren mondeling en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het college draagt er zorg voor, dat de desbetreffende ambtenaren hieraan hun medewerking verlenen.
3. Het college draagt er zorg voor, dat alle organisatie-eenheden van de gemeente gehouden zijn de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten, balansmutaties en het gevoerde beheer en over de getrouwheid van de daarover verstrekte informatie.

Artikel 6. Overige controles en opdrachten

1. Het college kan de door de Raad benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het college informeert de raad vooraf over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.
2. Het college draagt de zorg voor de uitvoering van het beleid betreffende de specifieke uitkeringen volgens de eisen van rechtmatigheid van de ministeries. Het college is voor de controle van de rechtmatigheid besteding van specifieke uitkeringen bevoegd de opdracht te verlenen aan een andere dan door de raad benoemde accountant, indien dit in het belang van de gemeente is.
3. Het college draagt de zorg voor de verantwoording aan derden (Belastingdienst, ABP, sociale verzekeringsbank, CBS e.d.) en neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht, Indien een deel van deze vereisten moet worden uitgevoerd door een accountant, is het college bevoegd hiervoor de opdracht te verlenen aan een adere dan de door de raad benoemde accountant, indien dit in het belang van de gemeente is.

Artikel 7. Rapportering

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan de raad en zendt een afschrift hiervan aan het college.
2. In aanvulling op het in de wet voorgeschreven verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde (deel) controles verslag uit over zijn bevindingen van niet van bestuurlijk belang aan de ambtenaar van wie het geldelijk beheer, het vermogensbeheer, de administratie en de beheersdaden zijn gecontroleerd, het hoofd van de afdeling waar de ambtenaar werkzaam is en het hoofd bedrijfsvoering dan wel andere daarvoor in aanmerking komende ambtenaren.
3. De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan de raad door de accountant aan het college voorgelegd met de mogelijkheid voor het college op deze stukken te reageren.
4. De accountant bespreekt voorafgaand aan de raadsbehandeling van de jaarstukken het verslag van bevindingen met (een voor dit doel door de raad ingestelde vertegenwoordiging van) de raad.

Artikel 8. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking per 1 oktober 2015 met dien verstande dat zij van toepassing is op de accountantscontrole van de jaarrekening (en deelverantwoordingen) van het verslagjaar 2015 en later.
2. De controleverordening gemeente Eijsden-Margraten 2011, vastgesteld op 22 maart 2011, wordt per 1 oktober 2015 ingetrokken.

Artikel 9. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als "Controleverordening gemeente Eijsden-Margraten 2015.

Verordening 213A Gemeentewet

Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Eijsden-Margraten 2015

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Doelmatigheid
De mate waarin de gewenste prestaties en beoogde maatschappelijke effecten worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen, of met beschikbare middelen zo veel mogelijk resultaat wordt bereikt.
- b. Doeltreffendheid
De mate waarin de gewenste prestaties en beoogde maatschappelijke effecten van het beleid daadwerkelijk worden behaald.

Artikel 2 Onderwerp van onderzoek

1. Het college onderzoekt de doelmatigheid van de (onderdelen) organisatie-onderdelen van de gemeente en de uitvoering van taken door de gemeente.
2. Het college toetst periodiek de doeltreffendheid van (delen van) programma's en paragrafen.

Artikel 3 Onderzoeksfrequentie

Het college verricht minimaal 1 keer per jaar een onderzoek naar de doelmatigheid en/of doeltreffendheid van (onderdelen van) de organisatie-eenheden van de gemeente en de uitvoering van taken door de gemeente.

Artikel 4 Onderzoeksplan

1. Het college zendt ieder jaar uiterlijk op 1 december een onderzoeksplan naar de raad van de in het daarop volgende jaar interne onderzoeken naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid.
2. In het onderzoeksplan wordt per intern onderzoek globaal aangegeven:
 - het object van onderzoek
 - de reikwijdte van onderzoek
 - de onderzoeksmethode
 - doorlooptijd van het onderzoek
 - de wijze van uitvoering

Artikel 5 Voortgang onderzoeken

Het college rapporteert in de bedrijfsvoeringsparagraaf van de begroting en jaarstukken over de voortgang van de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid.

Artikel 6 Rapportage en gevolgtrekking

1. De uitkomsten van een onderzoek wordt vastgelegd in een rapportage. Elke rapportage bevat tenminste een analyse van de onderzoeksresultaten en indien nodig aanbevelingen voor verbeteringen.
2. Op basis van de resultaten van ieder onderzoek stelt het college indien nodig een plan van verbetering op. Het college neemt op basis van het plan van verbetering organisatorische maatregelen.
3. Het college brengt schriftelijk verslag uit aan de raad van de resultaten van de onderzoeken.

Artikel 7 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 oktober 2015.
2. De verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Eijsden-Margraten, vastgesteld op 22 maart 2011, wordt per 1 oktober 2015 ingetrokken.

Artikel 8 citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Eijsden-Margraten 2015.

Uitvoeringsplan onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid

In de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2015 staat dat periodiek onderzoek wordt gedaan naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. In dit onderzoeksplan wordt de aanpak van de onderzoeken gepresenteerd.

In dit plan wordt verder ingegaan op:

- Het object van onderzoek
- De reikwijdte van het onderzoek
- De methode van het onderzoek
- De doorlooptijd van het onderzoek
- De uitvoering

Object van het onderzoek

Er worden twee soorten onderzoeken onderscheiden, namelijk de organisatiegerichte onderzoeken en de themagerichte onderzoeken. De organisatiegerichte onderzoeken betreffen het doelmatig en doeltreffend functioneren van organisatieonderdelen, terwijl de themagerichte onderzoeken meer gaan over organisatiebrede processen die van belang zijn voor de bedrijfsvoering.

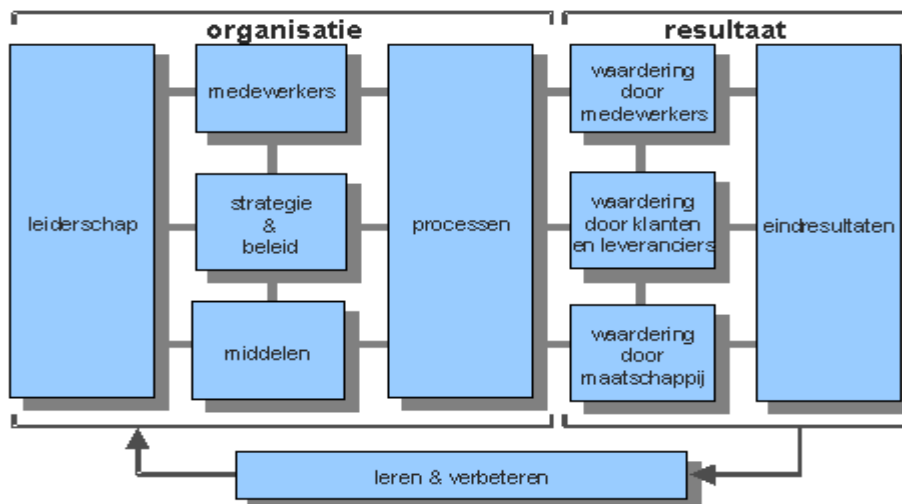
Reikwijdte van het onderzoek

In de verordening is aangegeven dat er minimaal 1 keer per jaar een onderzoek dient plaats te vinden. Voor 2016 zal er één thematisch onderzoek worden uitgevoerd. Dit 213a onderzoek zal betrekking hebben op het onderwerp "projectenboek". Het doel daarbij is om majeure projecten (beter) te beheersen.

Methode van het onderzoek

Bij het uitvoeren van 213a onderzoeken hanteren we het INK managementmodel (zie figuur 1) en wel om twee redenen. Ten eerste vormt het model een leidraad om de onderzoeken gestructureerd en eenduidig uit te voeren. Ten tweede wordt dit model gebruikt als basis voor het organisatieontwikkelingstraject, waarbij leren en verbeteren centraal staat.

Figuur 1 INK model

Links in het model staan de vijf aandachtsgebieden waar onze organisatie zich op richt. Leiderschap, Strategie & Beleid, medewerkers, middelen en processen maken het mogelijk dat we ambities realiseren en problemen oplossen. In de organisatiegerichte onderzoeken zullen we het te onderzoeken organisatieonderdeel op deze vijf aandachtsgebieden beoordelen. Op basis van deze beoordeling zullen we conclusies trekken en aanbevelingen formuleren.

Thematisch onderzoek

Het thematisch onderzoek richt zich op een thema dat op dat moment bestuurlijk relevant is. Via de paragraaf bedrijfsvoering van de programmabegroting wordt u in kennis gesteld van de voortgang van het onderzoek.

In 2016 zal het onderwerp "projectenboek" worden onderworpen aan een 213a onderzoek. Ons doel daarbij is om majeure projecten (beter) te beheersen. De centrale onderzoeksvraag is: voldoet het huidige projectenboek aan de eisen die gesteld worden aan een (administratieve) organisatie die "in control" is?

Doorlooptijd van het onderzoek

In de tweede helft van 2016 zal het onderzoek in het kader van het projectenboek worden uitgevoerd en afgerond. De resultaten zullen uiterlijk in de laatste Raadsvergadering van 2016 aan u worden voorgelegd.

De uitvoering

Bij 213a onderzoeken maken we gebruik van een controlelijst, die op het INK managementmodel is gebaseerd. Om enig inzicht te geven op de soort vragen die tijdens het onderzoek aan de orde komen, is in de bijlage een overzicht van de hoofditens per aandachtsgebied opgenomen.

Bijlage Overzicht hoofditems bij 213a onderzoeken

Management van processen
Identificeren en ontwerpen
Hoe de organisatie haar integrale processtelsel en professionaliteit identificeert, ontwerpt en vervolgens invoert om de geformuleerde strategie en beleidsdoelstellingen te realiseren
Uitvoeren en beheersen
Hoe de organisatie haar processen uitvoert en medewerkers op hun competenties inzet om producten/ diensten voor in- en externe klanten te realiseren
Doorlichten en verbeteren
Hoe de organisatie de effectiviteit van het integrale processtelsel, de afzonderlijke processen en de daarbij behorende professionaliteit beoordeelt, inspiratie voor vernieuwing zoekt en de processen hierop aanpast
Strategie en beleid
Oriënteren
Hoe de organisatie zowel interne als externe informatie verzamelt en inspiratie zoekt voor het vaststellen van haar ambitie en het ontwikkelen van strategie en beleid
Creëren
Het proces waarbij strategische en beleidskeuzes worden gemaakt en de ambitie wordt vertaald naar strategie en beleid
Implementeren
Hoe de implementatie van strategie en beleid wordt gepland en gemonitord
Management van middelen
Geld
Hoe de organisatie haar financiële middelen verwerft, toewijst, gebruikt, beheert en beschermt op basis van haar strategie en beleid, om de toegevoegde waarde van de organisatie en jaar processen voortdurend te realiseren en te verbeteren
Kennis en technologie
Hoe vanuit de strategie en beleid de noodzakelijke bestuurlijke informatie, kennis en technologie worden binnengehaald, ontwikkeld, beheerd, verspreid, toegepast, geborgd, beschermd en beveiligd
Diensten en materialen
Hoe de organisatie op basis van visie en missie haar strategie en beleid voor diensten en materialen, in en uitbesteding toepast, hoe de organisatie diensten en materialen verwerft en gebruikt, haar faciliteiten adequaat beheert en partners selecteert en betreft, met aandacht voor het op maatschappelijk verantwoorde wijze optimaliseren van de toegevoegde waarde van de eigen processen en die van de partners
Leiderschap
Richten
Hoe de leiding met medewerkers en overige belanghebbenden zorgt voor oriëntatie op de omgeving en de ontwikkelingen daarin, de bestaansredenen en unieke kracht van de organisatie definieert en de ambities voor de toekomst verankert in een inspirerende visie en missie
Inrichten
Hoe de leiding de structuur, capaciteit, competenties en de cultuur van de organisatie afstemt op de vastgestelde visie, missie, waarden en ambities. Hoe zij het managementsysteem ontwikkelt, ermee werkt, verbetert en vernieuwt.
Verrichten
Hoe de leiding zich persoonlijk betrokken toont en inspant om de organisatie continue te verbeteren en daarbij medewerkers en partners te inspireren en te mobiliseren.
Management van medewerkers
Organiseren
Hoe de organisatie de inzet van medewerkers organiseert in lijn met visie en missie, afstemt op strategie, beleid en processen en dit zodanig vormgeeft in personeelsbeleid, waarden en structuren, dat medewerkers geïnspireerd en gemobiliseerd worden om het beste van zichzelf te geven
Investeren
Hoe de organisatie de gekozen beleidslijn doorvoert en medewerkers inspireert en motiveert tot betrokkenheid en uitnodigt tot het optimaal ontwikkelen, inzetten en benutten van hun competenties
Respecteren
Hoe de organisatie en individuele leidinggevenden hun medewerkers erkenning en waardering geven voor hun inzet, resultaten en verbetering van de organisatie